

UZASADNIENIE

M. M. został oskarżony o to, że będąc podatnikiem podatku od towarów i usług uchylał się od opodatkowania podatkiem od towarów i usług w ten sposób, że mimo wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu tym podatkiem nie złożył w Urzędzie Skarbowym Ł. w terminie do dnia 25.12.2008 r. deklaracji VAT-7 za m-c listopad 2008 roku i nie wpłacił należnego podatku, zatajając tym samym przedmiot i podstawę opodatkowania, przez co naraził podatek na uszczuplenie w łącznej kwocie 70.840,00 zł, odpowiadającej małej wartości, tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 54 § 2 w zw. z § 1 k.k.s.

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 21 kwietnia 2016 roku, oskarżonego M. M. uznano za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i na podstawie art. 54 § 2 k.k.s. wymierzono mu karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 60 złotych oraz zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. G. kwotę 531,36 zł w tym kwotę 99,36 zł należnego podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu. Rozstrzygając w przedmiocie kosztów sądowych Sąd zwolnił oskarżonego od ich ponoszenia.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego i na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 438 ust. 1 i ust. 2 k.p.k. zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, który miał wpływ na jego treść, polegający na uznaniu przez Sąd I instancji, iż w stosunku do M. M. doszło do powstania obowiązku podatkowego z ustawy o podatku od towarów i usług z tytułu zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, podczas gdy w sprawie niniejszej wiadomym jest, iż M. M. prowadził obok (...) M. M. równocześnie kilka działalności gospodarczych, przez co należało ustalić, czy w listopadzie 2008r. doszło do wykreślenia M. M. z rejestru czynnych podatników VAT, bowiem wyrejestrowanie pozarolniczej działalności gospodarczej z (...) nie oznacza zaprzestania działalności gospodarczej w rozumieniu VAT, jeżeli podatnik kontynuuje prowadzenie działalności w innym zakresie jako czynny podatnik VAT, przez co nie ma również podstaw do zgłoszenia przez niego zaprzestania działalności naczelnikowi urzędu skarbowego na podstawie art. 96 ust. 6 ustawy o VAT i sporządzenia spisu z natury, jak również, czy doszło do przekazania składników majątku w/w działalności gospodarczej na cele osobiste M. M., które to okoliczności wyjaśniałyby brak dopełnienia obowiązków wskazanych w treści przepisu art. 14 ust. 5 ustawy o podatku od towarów i usług;
2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. przepisu art. 167 k.p.k. oraz 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, w szczególności nieprzeprowadzenie dowodu na okoliczność ustalenia, czy w przypadku M. M. doszło do wykreślenia go z rejestru czynnych podatników podatku VAT w listopadzie 2008 r., kiedy to zdaniem Sądu I instancji powstał obowiązek zapłaty podatku VAT, bowiem nasuwające się w sprawie niniejszej wątpliwości uzasadniają przeprowadzenie dodatkowych dowodów.

Skarżący na podstawie art. 437 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. wniósł o:

1. uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie powyższego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,
2. zasądzenie kosztów obrony udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym oświadczając jednocześnie, iż nie zostały opłacone w całości ani w części,
3. z ostrożności procesowej – o nieobciążanie oskarżonego kosztami postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesiona apelacja okazała się bezzasadna i jako taka nie mogła spowodować wzruszenia zaskarżonego orzeczenia.

Sąd I instancji w sposób kompletny zebrał materiał dowodowy, wnikliwie go rozważył, a stanowisko swoje wyczerpująco uzasadnił, zgodnie z wymogami określonymi w art. 424 k.p.k. Sprawstwo i charakter działania oskarżonego wykazał za pomocą ujawnienia na rozprawie głównej całości okoliczności mogących mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, zaś ocenę przeprowadzonych dowodów poczynił w sposób wszechstronny i obiektywny, z uwzględnieniem zasad wiedzy i doświadczenia życiowego. Wątpliwości Sądu nie budzi również wymiar sankcji karnej zastosowanej względem oskarżonego.

Postawione przez skarżącego zarzuty dotyczą tożsamej kwestii, w związku z czym Sąd odwoławczy uznał za zasadne rozpatrzyć je łącznie. Zdaniem skarżącego uchybienie Sądu Rejonowego sprowadza się do zaniechania poczynienia ustaleń w przedmiocie zakończenia prowadzenia przez oskarżonego jakiejkolwiek działalności gospodarczej, wskutek czego w sposób nieprawidłowy ustalono stan faktyczny w sprawie. Należy skonstatować, że stanowisko to jest błędne.

Przede wszystkim, wbrew stanowisku obrońcy oskarżonego przedstawionemu w pierwszym z postawionych zarzutów, nie jest wiadomym, aby oskarżony obok (...) M. M. prowadził równocześnie kilka innych działalności gospodarczych. Z ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego fakt taki nie wynika. Wiadomo jedynie, iż od dnia 1 marca 2011 r. co najmniej do daty kontroli podatkowej miał zarejestrowaną działalność gospodarczą pod nazwą (...), której przedmiotem były „roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych” (k.31). Działalność ta była zatem rozpoczęta ponad dwa lata po likwidacji działalności firmy (...), której przedmiotem był handel hurtowy artykułami elektronicznymi oraz sprzętem CB.

Po wtóre – odpowiedzialność karna oskarżonego wynika z tego, iż M. M. nie wpłacił należnego podatku pomimo powstania obowiązku podatkowego, przy czym obowiązek ten powstał w wyniku zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej pod firmą (...) M. M., w ramach której oskarżony nabył towary od podmiotu zagranicznego. Oznacza to, że w konkretnej sprawie nie jest istotne, czy M. M. po zakończeniu przedmiotowej działalności prowadził jeszcze jakąś inną działalność gospodarczą, ponieważ omawiane towary zostały zakupione w ramach (...) M. M.. Z uwagi na powyższe bezzasadny jest zarzut zaniechania sprawdzenia, czy oskarżony został we wskazanym czasie skreślony z rejestru czynnych podatników podatku VAT, skoro nawet w przypadku dalszego figurowania w w/w rejestrze obowiązek podatkowy z tytułu zakończenia działalności ramach (...) M. M. i tak byłby powstał.

Po trzecie natomiast wymaga zauważenia, że skarżący stawiając zarzuty oparł je na przepisach art. 14 i art. 96 ust. 6 ustawy o VAT, wykładając ich treść w sposób błędny. Dla powstania obowiązku podatkowego zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o VAT nie ma znaczenia, czy podatnik zaprzestał prowadzenia wszelkiej działalności gospodarczej, lecz wystarczające jest, aby zaprzestał wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu. Czynnością taką w przedmiotowej sprawie w świetle art. 96 ust. 6 ustawy o VAT jest zakończenie prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże nie może budzić wątpliwości, że nie chodzi tu o każdą prowadzoną działalność tego rodzaju, a wyłącznie tę konkretną, która spowodowała wykonanie czynności podlegającej opodatkowaniu. W przypadku oskarżonego obowiązek podatkowy powstał z chwilą zakończenia prowadzenia działalności pod firmą (...) M. M.. Wprawdzie podatnik może prowadzić działalność gospodarczą nie powodującą powstania obowiązku podatkowego (por. Adam Bartosiewicz, komentarz do art. 96 ustawy o podatku od towarów i usług, teza 26, Sip Lex), jednakże oczywistym jest, że zakończenie prowadzenia działalności opodatkowanej rodzi obowiązek podatkowy i zostało to wyrażone wprost w treści art. 14 ust 1 pkt 2 ustawy o VAT.

Oskarżony w toku kontroli podatkowej nie przedłożył kontrolującemu żadnych dokumentów i nie złożył żadnych wyjaśnień odnośnie przedmiotu kontroli, mimo, iż zobowiązał się do tego podczas wszczęcia kontroli oraz później w czasie rozmów telefonicznych. Nie wykazał również, aby doszło do przejęcia na cele osobiste składników majątku podlegających opodatkowaniu, przy czym należy zauważyć, iż składnikami tymi było 879 sztuk CB Radio oraz 100 anten różnych rodzajów, których wykorzystanie w całości czy chociażby w znacznej części na cele osobiste oskarżonego w ogóle nie było możliwe.

W konsekwencji dokonanych rozważań Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy nie stwierdzając podstaw do wydania orzeczenia odmiennej treści, gdyż ocena dowodów, ustalony na jej podstawie stan faktyczny i jego subsumpcja są poprawne, a wymiar orzeczonej kary grzywny, w tym wysokość stawki dziennej - adekwatne do wagi popełnionego czynu.

Ponieważ oskarżony korzystał w toku postępowania przed Sądem odwoławczym z pomocy obrońcy ustanowionego z urzędu, Sąd na podstawie § 4 i § 17 ust. 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z dnia 18 października 2016 r.) zasądził na rzecz adw. M. G. kwotę 516,60 złotych.

O kosztach sądowych związanych z apelacją obrońcy oskarżonego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając oskarżonego od ich ponoszenia wobec uznania, że uiszczenie tych kosztów obok orzeczonej kary grzywny stanowiłoby dla niego nadmierną uciążliwość.